

**УЛААНБААТАР ТЕАТР ОНӨТҮГ
ДАРГЫН ТУШААЛ**

2022 оны 02 сарын 15 одөр

Дугаар A/16

Улаанбаатар хот

**Архивын аюулгүй ажиллагааны
журам батлах тухай**

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2021 оны A/07 дугаар тушаалаар Архив, албан хэрэг хөтөлбөтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.6.4-т заасан "Архивын аюулгүй ажиллагааны журам"-ыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Улаанбаатар театрлын архивын аюулгүй ажиллагааны журам"-ыг хавсралтаар баталсугай.
2. Архивын тухай хууль тогтоомж, дүрэм, журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, нэгдсэн арга зүйгээр хангаж ажиллахыг архивын эрхлэгч /Б.Сувд-Эрдэнэ/-д үүрэг болгосугай.

УЛААНБААТАР ТЕАТР

Улаанбаатар театрдын даргын
2022 оны 11 дугаар сарын 11-ны өдрийн
Архивын аюулгүй ажиллагааны журам

0031120881
8097401 А ХН75634
УЛААНБААТАР ТОТ

АРХИВЫН АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

Илг. Ийтлэг үндэслэл

1.1. Улаанбаатар театрын Архивын аюулгүй ажиллагааны журам (цаашид "Журам" гэх)-ын зорилго нь архивын сан хөмргийн баримтыг бүрдүүлэх, бүртгэх, халгалах, хамгаалах, ашиглах үйл ажиллагааны аюулгүй байдлыг хангах дэг, горим тогтооход оршино.

1.2. Архивын аюулгүй ажиллагаанд Монгол Улсын Үндээн хууль, Архив, албан хэрэг хотлэлтийн тухай хууль, Гамшигаас хамгаалах тухай хууль, стандартчилал, техникийн зохицуулалтын асуудал харинуусан торийн захиргааны байгууллагын баталсан "Архивын зориулалтын барилга, ороо тасалгаанд тавигдах шаардлага, стандарт", хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан "Архивын байгууллагад дагаж мөрдөх галын аюулгүйн дүрэм", "Торийн архивын үйл ажиллагааны ийтлэг журам" холбогдох бусад хууль тогтоомж, эрх зүйн акт болон энэ журмыг баримтална.

1.3. Улаанбаатар театрын архивын хадгаламжийн сан, архивын баримтад иштэй гэмтэл үүсэх, устах, үрэгдэх нохиц болд эхийн хэвийн ажиллах боломжгүй байдал бий болох зэрэг архивд учирч болох аюулын үед авах архивын аюулгүй ажиллагааны арга хэмжээ нь дараах төрөлтэй байна:

1.3.1. Байгалийн гамшигийн улмаас хадгаламжийн сан, тоног тохооромж, техник хэрэгзэлд гэмтэл учрахаас сэргийлэх арга хэмжээ;

1.3.2. Архивын баримттай ажиллах, ашиглах үйл ажиллагааны явцад санаатай болон санамсаргүй байдлаар архивын баримтад гэмтэл учруулах, устгах, зөвшөөрөлгүйгээр хуулбарлах, засварлах, өөрчлөх зэрэг хүний буруутай үйл ажиллагааны улмаас үүсэх гэмтэл, учирч болох хохирол, эрэдэлийг тооцоолсны үндээн дээр урьдчилан сэргийлэхээр авах арга хэмжээ.

Хоёр. Архивын ороо, хадгаламжийн санд тавигдах шаардлага

2.1. Архивын барилга, хадгаламжийн сан нь "Архивын байгууллагад дагаж мөрдөх галын аюулгүйн дүрэм", "Архивын зориулалтын барилга, ороо, тасалгаанд тавигдах шаардлага" стандартад нийцсэн байна.

2.2. Архивын ороо, шинэчлэх, тоног тохооромж техник хэрэгзэл угтрах, суурилуулах, засвар үйлчилгээ хийх үйл ажиллагаа нь хөдөлморийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагад нийцсэн байна.

2.3. Архивын ороо, хадгаламжийн сангийн хана цуурсан, мөөгөнцөрсөн тохиолдолд иж даруй засвар хийж, ариутгаж халдвартгүйжүүлнэ.

2.4. Хадгаламжийн сангийн хананд галын хор буюу гол унтраагуурыг шалны түвшинээс 1,5 м зайд байрлуулж, ажиллуулах зааврыг ил харагдахаар зүүсэн байна.

2.5.Агааржуулалтын системийн сорох суваг, хоолойг хаах, хоолойд хийн халаах хэрэгсэл холбохыг хориглоно.

2.6.Цахилгааны шугам суджээ, техник хэрэгсэл нь ашиглалтын аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан, удирдлага, дохиолол, хаалт, хамгаалалт, газардуулагчтай, болзошгүй ослуус үрьдчилсан сэргийлэх хэрэгслээр тоноглогдсон байна.

Гурав. Тоног тохөөромж, техник хэрэгсэлд тавигдах шаардлага

3.1.Архивын үйл ажиллагаанд хэрэглэгдэж байгаа тоног тохөөромж, техник хэрэгслийг үйлдвэрлэлийн зааврын дагуу сууринуулж, техникийн баримт бичигт зааснаар ашиглалт, засвар үйлчилгээ, тохируулгыг тогтмол хийнз.

3.2.Зориулалтын тавнур, шүүтэй нь зураг төслийн дагуу угераагдсан, бүтэц, хийц, хөдөлгөөнт хэсэг болон бусад бүрдэл нь аюулгүйн шаардлага хангасан, суурь нь хөдөлгөөнгүй бөхлэгдсэн байна.

3.3.Ажил эхэлхийн омно ажлын байр, тоног тохөөромж, техник хэрэгслийн аюулгүй байдал, дохиолол холбоо, гэрэлтүүлэг, хамгаалах хэрэгсэл, тоноглолын гэмтэлтэй эсэхийг шалгана.

Дөрөв. Архивын үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага

4.1.Архивд баримт хүлээн авахдаа "Торийн архивын үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-д заасны дагуу баримтын бүрэн бүтэн байдал, хими, физик, техникийн шинж чанарыг шалгаж, ариутгаж халдвартгүйжүүлэн хадгаламжийн санд шилжүүлнэ.

4.2.Ажилтан архивын баримттай ажиллахдаа энэ журмын 2.7-д заасан ажлын хувиас, хамгаалах хэрэгслийг өмсөж хэрэглэнэ.

4.3.Баримт хүлээн авах, био гэмтэлтэй баримт ариутгах үед баримтын ариутгал, халдвартгүйжүүлэлтийг заавал хийнэ.

4.4.Архивын баримтын физик, химийн шинж чанарт хяналт тавьж, баримтын бүрэн бүтэн байдал, гэмтэл хуучралтын явцыг тодорхойлж, сэргээн засварлах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

4.5.Баримт сэргээн засварлах ажлыг гүйцэтгэх орчны чийгшил, гэрэлтүүлэг, агаарын найрлагыг дахь тоос, хортой бодисын хэмжээ нь стандартад заасан зөвшөөрөгдох дээд хэмжээнээс хэтрэхгүй байна.

4.6.Сэргээн засварлах ажилд хэрэглэгдэх цаас, картон, шавуу, бусад хэрэгсэл нь аливаа бичил организмын нөлөөлгөд тогтвортой, хорт бодис агуулаагүй, хүчилгүй, суурь (үйс, цаас, даавуу, торго, метал) тээгч, бэх бичвэрийн шинж чанарыг мууттхааргүй байна.

4.7.Хогц мөөгенцөр бүхий био гэмтэл үүссэн баримтыг ариутгаж халдвартгүйжүүлэх хүртэл битүү хайрцаг, саванд хийж, бусад баримтаас тусгварлаж хадгална.

4.8.Био гэмтэл үүссэн баримттай ажиллахад дараах дэглэмийг чанд мөрдөнө:

4.8.1.Хамгаалалтын хувиас өмсөх;

4.8.2.Нүдний шил, нүүрний хаалт хэрэглэх;

4.8.3.Агаарт болон орчин тойронд хөгц мөнгөнцөр, био халдвар тархахаас сэргийлэх.

4.9.Цаас, үйс, даавуу, торго, металл зэрэг суурьтай баримтыг хүчилгүй цаасан дутгуй, хайрцааг, хаваст; кино, гэрол зураг, дуу, авианы баримтыг үйлдвэрийн хайрцааг, саванд нь хадгална.

4.10.Цаасан суурьтай баримтыг хуулбарлах явцад хуудасны дэс дарааллыг алдагдуулахгүй байх, урагдах, сэмрэхээс хамгаалж, бичвэрийг гэмтээхгүй байх нехцэлийг бүрдүүнз.

4.11.Кино, гэрол зураг, дуу авиа, дурс бичлэгийн баримттай ажиллах үед гадаргуут тургадах, сэв суулгах, гарын хээ үлдээхээс сэргийлж, тусгай зориулалтын маск, бэзлий омсож ажилзана.

4.12.Цахим баримтыг "Торийн архивын үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-д заасны дагуу зориулалтын хадгалах тохөөрөмж (storage), бүх торлийн сервер, компьютер, CD/DVD/BD, зөврүүний HDD, SSD hard диск болон бусад тоон технологийн шийдэл ашигласан тээгчээс хамгийн багадаа гурван оор тээгчид хуулбарлан хадгална.

4.13.Архив нь цахим тээгчид байгаа баримтын аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд архив, албан хэрэг хотлолтийн асуудал хариуцсан төрийн захирагааны байгууллагын дартын баталсан "Архивын баримтын мэдээллийн аюулгүй байдлын бодлого, дэг журам"-ыг мордоно.

4.14.Хосгүй үнэт архивын баримтын даатгал, хадгалалт, хамгаалалт, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанд сэбэlyn болон архив, албан хэрэг хотлолтийн асуудал эрхэлэн Засгийн газрын гишүүний хамтран баталсан "Хосгүй үнэт архивын баримтыг тодорхойлох, тэдгээрийн бүртгэл хотлох, хадгалах, хамгаалах, ашиглах журам"-ыг мордоно.

4.15.Архивын баримтыг шүүхийн шинжилгээнд зориулан илгээх болон хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу гадаадад түр гаргахдаа заавал цахим хэлбэрт шилжүүлсэн байна.

Тав. Нүүлгэн шилжүүлэх үсийн аюулгүй ажиллагаа

5.1.Нүүлгэн шилжүүлэх үед архивын байр, хадгаламжийн сангийн байршил, баримтын нэр төрөл, зэрэглэл, тоо хэмжээ, ажлын дараалал, явах маршрут, харуул хамгаалалт, ажиллах хүч, тээврийн хэрэгсэл, тоног тохөөрөмж, сав, баглаа боодлын талаар тодорхой тусгасан хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулж, байгууллагын удирдлагаар батлуулан, мордож ажилзана.

5.2.Архивын баримтыг дараах байдлаар аюулгүй нүүлгэн шилжүүлнэ:

5.2.1.Архивын баримтыг болгоомжтой зоох анхааруулах тэмдэг бүхий хүчилгүй цаасан болон модон хайрцагт савлаж, хайрцгийн гадна талд тоо бүртгэлийн дугаарыг бичиж тэмдэглэх;

5.2.2.Архивын баримтыг ачих, буулгах үсийн аюулгүй ажиллагаанд MNS5079:2001 стандартыг мордох;

5.2.3.Архивын баримтыг ачиж, буулгаж байгаа газарт анхааруулга, аюулгүй ажиллагааны тэмдэг тавих;

5.2.4.Хур тунадас, салхи шуургатай үед архивыг нүүлгэх, тээвэрлэхгүй байх;

5.2.5.Ачиж, буулгах зориулалтын тоног тохөөрөмж ашиглах тохиолдолд ачааны багц, түүний оролтийн тогтвортой байдлыг хангах;

5.2.6.Баримтыг хураахдаа шахагдаж гэмтэхээс хамгаалах;

5.2.7.Ачааг өргөх буулах хэрэгсэлд баримтыг унах, холилдох, гэмтэхгүйгээр бэхжлэн байх;

5.2.8.Бүхээгтэй тээврийн хэрэгсээр зөөх;

5.2.9.Баримтыг тээврийн хэрэгсэлд шилжүүлэхэд тоо бүртгэлийн дугаарын дагуу байрлуулах;

5.2.10.Архивын баримтыг тээвэрлэж буй цуваанд архивын ажилтан, галын, хамгаалалтын ажилтан хяналт тавих;

5.2.11.Тээврийн хэрэгсэл бүр нь галын аюулгүй байдлыг хангасан гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэлтэй байх;

5.2.11.Гараар баримт оргох, зох массын дээд хэмжээг нэг удаад эмэгтэй хүн 20 кг, эрэгтэй хүн 35 кг-аас ихгүй байхаар тооцох.

Зургаа. Хориглох зүйл

6.1 .Архивын ўлт ажиллагаанд дараах зүйлийг хориглоно:

6.1.1.Ажлын байр, хадгаламжийн санд ил гал гаргах, амархан шатах, тэсрэч дэлбэрэх материал хадгалах, ашиглах;

6.1.2.Архивын баримтыг тоо бүртгэлийн дугаарлалтыг алдагдуулж байрлуулах, шал, цонхины тавцан гэх мэт зориулалтын бус газар байрлуулах;

6.1.3.Архивын зориулалтын барилгын дотоод зохион байгуулалт, ороо тасалгааны зохион байгуулалтыг бөөрчлөх;

6.1.4.Уншлагын танихимд унишигч, судлаачид эх баримт ашиглах тохиолдолд зөвшөөрөлгүйгээр баримтын гэрэл зургийг авах;

6.1.5.Эсгэгч, зүсэгч, цоллогч, баримт шахагч /данс үзэгч/, цахилгаан гар ором, ормийн шөвөг, хайч, зүү зэрэг эсгэгч, зүсэгч багаж хэрэгслийн зориулалтын бус хөсгээс барих, цахилгаан багажийн дамжуулагчийг барих буюу эргэлэн зүсэгчид хүрх;

6.1.6.Баримтад металл зүү, үзэс, хавчаар, скоч, зориулалтын бус цаас, шавуу ашиглах, хууль бус, зөвшөөрөгдөөгүй арга, технологи хэрэглэх;

6.1.7.Архив нь ашиглалтын ўлт ажиллагааны явцад баримтад засвар тэмдэглэгээ хийх, бохирдуулах, гэмтэл учруулах.

Доюу. Хариуцлага

7.1.Энэ журмыг зөрчсон тохиолдолд холбогдох хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнгэнэ.

----оо----